

6320

Iz življenja in sveta

Ameriške teniške senzacije

Zmage Francozov nad najboljšimi ameriški igralci — Lacoste točje Williamsa, Borotra Johnstona, Cochet Tildena. — Borotra in Lacoste v finalu.

V ponedeljek se je začel v Forest Hillsu pri New Yorku teniški turnir za prvenstvo Amerike. Ta turnir je ena največjih vsakoletnih teniških prireditelj na svetu, ki se je udeležujejo najboljši igralci vseh narodov. Letos je vladalo za turnir posebno veliko zanimanje, ker so se ga udeležili tudi najboljši evropski igralci. Francozi Lacoste, Borotra, Cochet in Brugnon. Spritno gladkega poraza Francozov v izjavalni rundi za prehodno posest Davisovega pokala, še bolj pa vsled zmage Lacoste nad ameriškim prvakom Tildenom je turnir, če mogoče, še pridobil na zanimanju ameriške športne publike. Američani so sicer v boj kot nesporni favoriti, toda ni manjkalo glasov, ki so prerokovali zmago Francozom. In zgodilo se je, česar bi se pred štirinajstimi dnevi nihče ne pričakovalo: najodličnejši ameriški igralci so izpadli že v četrt. finalu, ostali pa so bili le najboljši od njih, Vincent Richards, in še ta je odpadel v semifinalu. Tako sta prišla v finale Francoz za Lacoste in Borotra, nesporno najboljša zastopnika evropskega tenisa. V nastopnem prinašamo podrobne rezultate:

Osminka finala: Lacoste-Alonzo 6:1, 6:2, 4:6, 6:2; Cochet-Hunter 7:5, 6:3, 0:6, 6:3; Brugnon-King 6:3, 6:2, 7:9, 5:7, 6:2; Tilden-Jones 7:9, 7:5, 4:6, 6:1, 6:2; Richards-Toba 6:0, 6:2, 6:4; Williams-Bowman 4:6, 6:2, 6:3, 6:4; Johnston-Jakobs 6:2, 6:3, 8:6; Borotra-Chandler 6:2, 6:3, 6:2. — Četrtofinale: Borotra-Johnston 3:6, 4:6, 6:3, 6:4; Richards-Brugnon 6:2, 6:3, 1:6, 6:2; Lacoste-Williams 6:0, 6:3, 8:6; Cochet-Tilden 6:8, 6:1, 6:3, 1:6, 8:6.

Forest Hills, 18. septembra (brž.) Borotra in Lacoste sta dospela v finale, ki odigra jutri.

Starost roditeljev in zdravje otroka

V neki medicinski reviji beremo sledeče zanimive podatke, katere hočemo podati v kratkem izvlečku našim bralcem:

Statistika je neizprosna, ampak pravična boginja. Z neusmiljeno roko poudarja podedovane iluzije in postavlja na njihovo mesto številke, zoper katere ni ugovora.

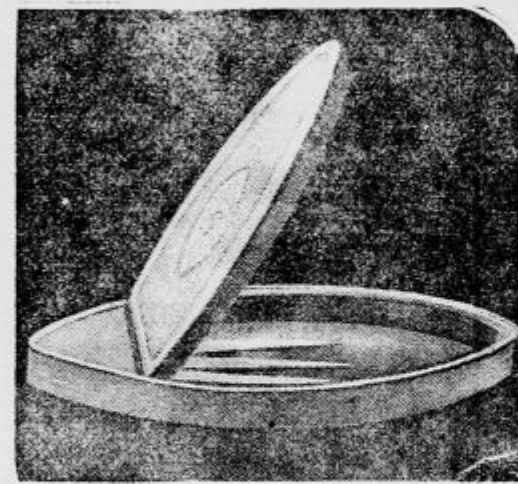
V zadnjih letih so nabrali zdravniški izvedenci mnogo statističnega gradiva, ki obravnava umrljivost otrok z ozirom na starost njihovih roditeljev. Ta statistika potrjuje zopet nazor, ki se zadnja leta vedno na novo ponavlja v medicinski znanosti: mlade matere rode slabotne otroke in močni otroci izhajajo ponavadi od

očetov, med 30 in 40 letom. Če je žena nekoliko starejša od moža, ne more ta okolnost imeti nobenega škodljivega vpliva na potomstvo. Nasprotno pa se je opazilo že večkrat, da so imeli zakoni, kjer so bili očetje stari, matere pa mlade, zelo slab naraščaj.

Najbolj zdravi otroci se rode staršem, kjer je očeju 30 do 40 let, matere pa približno 10 let manj, kakor možu. Zelo očitna je umrljivost otrok iz zakonskih zvez, kjer so očetje stari 25 do 40, matere pa od 16 do 19 let.

Zdravniški v tej zadevi je

kratek in se glasi tako-le: Ženska naj se, če le mogoče, ne poroči pod 20 letom. Ženska, ki je mlajša, kakor 30 let, naj ne vzame moža, ki je dovršil 50. leto. Nad 30 let stare ženske naj se ne možijo z mlajšimi mladeniči in prav tako naj se starejši možje ne ženijo s premladimi dekleti. Moški med 20. in 30. letom naj se posebno čuva starejše ženske. Mož, ki je prekorčil 50. leto svojega življenja, pa naj pazi, da ne bo vzel za ženo dekleta ali vdove, ki je nad 20 let mlajša od njega.

Zobotrebeci pred stoletji

niso bili leseni, pač pa močni in šilu podobni železni kavlji z bolj ali manj umetno izdelanim ročajem iz srebra. Plemeniti lastniki so jih nosili na dragocenih verigah okrog vratu, ker se je z rabo zobotrebece odlikovala le najvišja gospoda. — Šele v XVIII. stoletju začno rabiti zobotrebece iz slonove in navadne kosti, želvine in tuljcev gosjih peres. Nekaj desetletij šele poznamo na roko delane lesene zobotrebece, s katerimi

naše »sühe robe« zaklad velik del sveta. Na sliki vidimo kip plemenitaka s kovinastim zobotrebem in srebrno dozo s slonokoščenimi zobotrebci, last velikega Goetheja.

Letalec v peščenem viharju

Prvak angleških letalcev Allan Cobham, ki se je pred kratkim vrnil iz Kapstadta v London ter napravil v 10 dneh 8000 km zračne poti, je na tej vožnji začel v silovit peščen vihar. katerega slika z dramatičnimi potezami v brzojavki, poslani »Daily Mailu«.

Bilo je v petek ponoči — tako brzojavljiva letalec. Silovit peščen vihar se je dvignil nad južnim Egiptom in nič manjši ni bil oni, ki je razsajal nad ozemljem severnega Sudana. Vester je bil tako močan, da je nosil pesek v gostih oblakih do višine 5000 čevljev. Šele, ko smo se dvignili 11 tisoč čevljev visoko, smo bili nekoliko na boljšem, toda niti sedaj ne v zavidanja vrednem položaju. Pesek je še vedno krožil po zraku in njegova zrna so nam bicala obaze in roke. Kamorkoli sem se ozrl, vse je bilo pusto, prazno, temno. Samo rumena kasta barva je prevladovala v teh sivih tonih, in edino, kar smo mogli videti z daljnogledom pod sabo, je bil Nil.

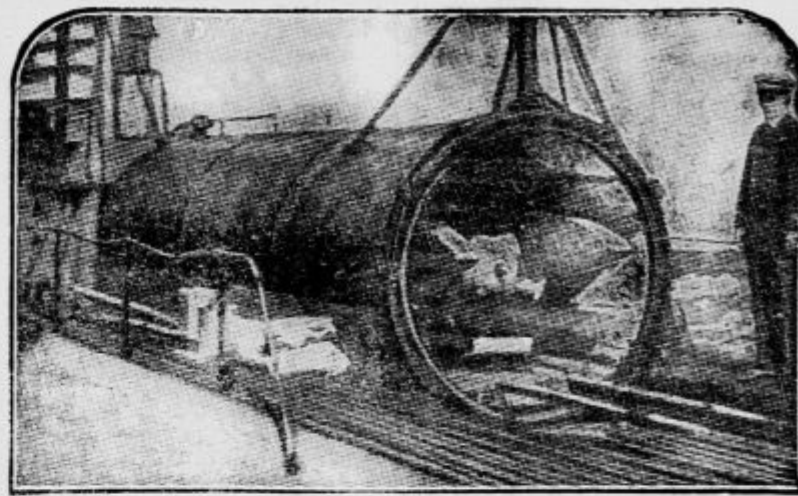
Spustili smo se pri Atbari. Ko smo pristali, so nam ljudje povedali, da bo vihar naslednji dan še silovitejši. In smo sklenili, da se takoj zopet dvignemo v zrak. Dosegli smo višino 12.000

čevljev. Vzeli smo kurz v severni smeri, toda čimdalje smo leteli, tem težje so bile ovire, ki so se nam stavile na pot. Nil pod nami je bil edini kompas, na katerega smo se mogli zanašati. Busola je docela odpovedala, in ko smo nekaj časa leteli brez trdne zavesti, kam gremo, mi je postalo jasno, da smo že nekoliko zašli. Proga, katero smo se jedva razločili na površini zemlje ter je bila bolj podobna senc kakor vodi, ni bila več Nil. Ostali smo torej brez kažipota in okoli nas so se vnovič jeli kupičiti oblaki prahu in peska, pod katerimi smo le z največjim naporom spoznali puščave. Nikjer nobenega življenjskega znaka, nobene oaze, nobenega človeka. Bile so tesnobne minute. Kilometre in kilometre daleč smo leteli nizko pri tleh in šele po dolgi vzemirajoči vožnji smo spoznali, da se nahajamo nad suhim jarkom, po katerem se začasa poplav pretaka voda Plavsega Nila. Krenili smo v smer, od katere smo pričakovali rešitve in kmalu smo bili na boljšem potu. Pokazala se je železnica, od katere se nismo upali oddaljiti, ker smo se bali, da zaidemo zopet v peščen vihar. Letalo je letelo z brzino 160 km na uro, predmeti pod nami so naglo izginjali in po naporni vožnji smo dospeli v Hassuan.

Novozelandsko rugby-mošтво v Franciji

»Maori« (v črnih dresih) in »Méditerranéens« (Francozi; v belih dresih) na igrišču športnega kluba v Marseillu. »Maori« so med najboljšimi rugbyjci na svetu; nad moštvom »Méditerranéens« so zmagali 87:0!

Hidroplan v podmornici

Zadnje čase si mornariški strokovnjaki vseh večjih obmorskih držav mnogo prizadevajo, kako bi našli normo, da bi spravili male hidroplane, ki so v vojni neprecenljivega pomena, v podmornice. Gre seveda le za hidroplane, ki jih je mogoče v kratkem času demontirati in zopet sestaviti. Ameriška mornarica je zadnjič napravila prve tovrstne poskuse v New-Londonu (država Connecticut), ki so se baje prav dobro obnesli. Demontirani hidroplan so spravili v posebno cev, ki se nahaja ob levem boku podmornice. Hidroplan tehta 500 kg in je opremljen z motorjem na tri cilindre. — Na desni sliki stoji pilot hidroplana, poročnik A. C. Allen.

Francoški grifoni,

ki so bili na mednarodni razstavi psov v Parizu odlikovani s prvo nagrado.

Buržuazno razkošje

V Leningradu je prisel luksurni oceanski parnik »Cap Polonia« s 335 južnoameriških in evropskih izletnikov. Med njimi — piše »Krasnaia Gazeta« — je celo neka princesa, žena Viljemovega nečaka Adalberta. Prišlo je tudi več politikov, med njimi Le Breton, zastopnik Argentine v Zvezi narodov. Južno-ameriški listi so poslali svoje dopisnike. Največ pa je južnoameriških bogatih veleposelstnikov. Kajute šestnadstropnega belega parnika so prave palače. Povsod je zlato in marmor. Sest metrov visoka jedilnica ima galerijo in orkester. Poleg jedilnice, salona in bufetne dvorane je rumena dvorana za ples. Radio-postaja je v zvezi z vsemi vele mesti, radiotelefon deluje na daljavo 1500 km. Razkošni rastlinjaki.

Važno in resnično!

Najmodernejša blaga, krasnih vzorcev za jesenske in zimske damske plašče prodaja vedno na ceneje tvrka Drago Schwab, Ljubljana. Istotam se plašči mojstrsko izdelujejo.

fotografija, brivnice, trgovine. Največ pa občudujejo boljševiki elektro-sanatorij, z dolgimi vrstami lesenih konjičkov, ki varujejo jahače pred morskimi boleznimi. Za dame s preobličnim zadkom delujejo posebni naslanjači, kjer nežno udarja na predebli del telesa z baržunom prevlečeno električno kladivo. V rdečem Leningradu še niso videli tega stroja, ki je višek buržoaznega razkošja. Res zavidanja vredno!

Čudežno ozdravljenje v Lurdu

Dopisnik milanskega lista »Ambrosiano« popisuje, kako je pred par tedni na čudežen način ozdravela v Lurdu. 30 letna kmečka punca Molinaro, ki je več let ležala v postelji in je trpela na tuberkulozi hrbtničnega mozga.

Novinarju je Molinarova pripovedovala, da se ji je že delj časa sušila hrbtnica in da se njene bolečine doslele tako akuten štadij, da ni mogla

Švedski tekač Wide, nedavni zmagalec Nurmija.

Francoški šampijon André Boillot

je prošlo nedeljo zmagal na avtomobilski dirki v Milanu, prevozišči v 24 urah 2614 km

Vladimir Levstik:

Razgovor z gospodom pisateljem

»Gospod pisatelj!«
(Pravi Slovenec ve, kaj se komu spodobi. Časti te, naj te ima še za takega osla, in te veliča z naslovom, naj se mu zdiš na tihem še tako ciganska zel. Posebno rad časti in veliča »gospode pisatelje«, kar sicer ni čudo, če uvažujemo njihovo vlogo pri izdelovanju prepotrebne in obče priljubljene slovenske kulture. To, da jih najbolj iskreno spoštujemo v napol sestradanem ali pa še rajši v strohnelem stanju, je že motiv iz druge opere in ne spada v okvir našega prizora.)

»Gospod pisatelj!«
»Nu, kaj izvolite?«
»Ongā, mislim sem, zastran vašega novega romana... Se pravi, kupil ga še nisem; draginja, slabi posli, malo denarja, veliko potrebe, saj veste. Goto-vo je tudi pri vas tako.«
»Menda je tako! Avtomobil sem izbral na velesejmu, vilo bi rad gradil, pa ne bo nič iz tega. Še v Dalmacijo ne morem... Nu, kako vam ugaja roman?«
»O, strahovito je sijajen. Gorostas-nol!«

»Ali ste ga čitali?«
»Čital ravno ne, a slišal sem, da ga hvalijo. Če ga primese hči iz Sentjakobske, ga bom tudi čital, zanesite se name. Toda hotel sem vprašati...«
»Gospod pisatelj!« se ponižno vda v božjo voljo in nastavi uho.
»Večkrat sem že premišljeval: kako neki napravite to, da spišete roman?«
»Kako? Veliko papirja vzamem, veliko črnila in veliko peres. Ženo zapodim v kuhinjo. Nato namočim pero v črnilo in čekam z njim po papirju. Vražje delo, prijatelj Trikotnik, časih po štirinajst ur na dan! Papirja potrgam in peresnikov grizem sam Bog ve koliko. Pusto mi prihaja, neumno se mi zdi in časih bi tulil kakor pes ob polni luni. Pobegnil bi v gozd, v mah bi se vrget in bi gledal v zrak, če bi utegnil. A končno vidim, da je roman gotov. Se pravi, ne vidim, svojim lastnim očem ne morem verjeti. Ženo pokličem, naj ona pove, ali je mogoče... In ko mi pravi, da je res, ji v znak navdušenja dovolim, da pospravi sobo. Sam pa vzamem rokopis in ga nesem tistemu, v kogar imam zaupanje, da ne bo opazil, kako malo prida ga je. Pisatelj je namreč vselej nezadovoljen s svojim delom, to menda veste? A sčasoma se utolaži, posebno če dobi zanj kake sol-

de. Denar je izvrstno mazilo za slabo vest — prav kakor pri vas razumnih ljudih... Kadar dobim honorar, sem vesel kakor tat, ki je srečno pofulil milijon. Tudi jaz smem krasti v Jugoslaviji, mislim sam pri sebi, tudi jaz sem enakopraven z visoko gospodo! In kadar čitam v Jutru o ministrih, se kolegijalno namuznem...«
»To si lahko mislim,« mahne gospod Trikotnik. »A za vse to ne gre. Vprašam vas, kako spišete roman? Iz česa ga naredite? Kje zveste tisto, kar napišete?«
»Kako kje zvem? Izmislim si. To in to bi se utegnilo zgoditi, mi pride na um. Čim deli premišlujem, tem več se nabira. In kadar vidim vse živo pred seboj, sedem in spišem roman.«
»Nu, veste kaj! Po tem takem bi se reklo, da ljudje, ki pripovedujejo o njih, vobče niso nikoli živeli!«
»Najbrž ne. Ustvarjam jih sam, kakor Bog Adame.«
»Vaš Igor Macafurnik v »Kači Klopotači« tedaj ni doktor Talnta, ki ga vsi poznamo?«
»Seveda ni.«
»In pripetljaj v spalnici »Zale Berte« se ne nanaša na gospo Milozlednico?«
»Do te minute nisem slišal njenega imena.«

»Hudimanski človek! Nemara se tudi »Krvavo stegno« ne godi v Tistotakovem?«
»Kje neki! Godi se v kraju, ki sem si ga v mislih naslikal. Na zemljevidu ga ni, to vem.«
»Sapramiž, sapralot!« Gospod Trikotnik zard, kakor kuhan rak in ne ve, kaj bi rekel. Ves ogorčen je, ves razočaran in ves obupan. »To pomeni, da je vse, kar pisarite — —«
»Izmišljeno!«
»Ali, gospod pisatelj, potem je to prav za prav sleparija!«
»Zakaj sleparija? Domišljija, pravijo drugod.«
»Domišljija!« Trikotnikov glas zavnel pomilovalno. »Domišljija bi bila, če bi se imeli za bančnega ravnatelja, ho, ho, ho! Ne, veste kaj, mislim sem, da je pisateljevanje večja umetnost.«
»Bog pomagaj. Še tako je dovolj križa z njim.«
»Premoj. »Gospod pisatelj« v zadregi pobeša glavo, gospod Trikotnik nervozno bobna s prsti po mizi in gleda naju nekam zviška, kakor da mu je dokazal zločin. Toda dober človek je in grešnik se mu zasmili.
»Nu, tak pišite v božjem imenu,« pozvame čez nekaj časa. »Samo, da povem po pravici, vaše pisanje mi nič kaj

ne ugaja... Zakaj ne pišete tako kakor Jurčič? Za narod! Ali pa, recimo, tako kakor Robert Kraft? To je umetnost!«
»Gospod pisatelj!« sramežljivo prizna, da mu nedostaja talenta...
»Vidite!« vzkligne gospod Trikotnik s prekipevajočim zmagošlavjem. »In sploh — to, kar pišete, ni vse skupaj nič... Veste kaj? Povem vam snov iz svojega življenja. Resnično snov, ne izmišljene! To bo roman! To napišite!«
In se odkašlja in začne. »Gospod pisatelj,« ki se ne more braniti, ga posluša...
Začne pa Trikotnik takole:
»Rodil sem se leta tega in tega, tam in tam... Hodil sem v šolo... oženil sem se... rodil sem osem otrok... in živim v dobrih prilikah, hvala Bogu...«
Ali pa takole:
»Matevž Črnogoznik me je opeharil za petnajst tisoč Din... in sem ga tožil, in doktor Mehoder, osel stari, ni opravil ničesar...«
Ali celo takole:
»Veste, moj tast ima zlato žilo... In pripoveduje brez konca in kraja samo to in vobče nič drugega ne. Naposled je »romana« vendar že konec in gospod Trikotnik vpraša:
»Ali boste napisali? Napišite. Za liter ali dva mi ne bo...«

Kraljestvo mode

Krznena oprema v letošnji sezoni

Gotovo so pravilna zatrdjanja strokovnjakov, da postajajo krznene garniture v zadnjih sezonah vedno bolj zanimive, ne ter da se dosledno oddaljujejo od šablone in vsakdanosti. Svoj čas je bila kožušina sicer obilgaten atribut zimske mode, kateremu pa je bilo posvečeno le malo ali prav nič pozornosti. A danes tiči v kožušvinastih opremlah ne samo neka logika, marveč čisto tudi umetniška ideja, ki je v kateremkoli načinu zvezana s stilom dotičnega oblačila. To novo pomanjkanje važnosti krznene garniranja izvira že iz kakovosti kožušvine. Dandanes znamo prav točno razlikovati, da je to ali ono krzno primeroma izključno določeno za popoldanske prilike, dočim se zopet drugo posebno odlikuje za dopoldansko modo.

Nadalje tudi način garniranja povsem drugačen, kakor v prejšnjih sezonah, ker smatramo krzno za važen sestavni del celotnega oblačila in temu primerno ne upoštevamo le kvalitete, marveč tudi barvo. Oddaljili smo se od dogme, da mora krzno biti iste barve kakor blago ali svila. Zdaj stremimo za tem, da dosežemo nove učinke z originalnimi barvnimi kontrasti. Najnovejša fantazijska krzna pospešujejo udeležitev vsakojake ideje, ker se z imitacijami lahko za razmeroma nizke denar dosežejo ne samo efekti plemenitih kožušovin, marveč fantazijska krzna po svojih originalnih barvah in črtah odpirajo modi povsem novo področje. Poleg varljivo sličnih enobarvnih kožušvinastih imitacij je videti množico kožušovin v pestrih barvah, ki se dajo posebno uporabiti za večerno modo in dosežajo učinke, ki bi se s pristno kožušvino ne dali nikoli doseči.

Moda imitirane kožušvine je danes že tako mogočna, da je nošnja prave kožušvine (ki je poleg vsega drugega strahovito dragocena), že postala pravcata redkost, tembolj, ker imitacije niso drage in cena celotnega imitiranega krznene plašča ni mnogo višja kakor cena elegantnega in s krznom opremljenega plašča iz blaga ali svile. Garniranja s krznom obvladujejo jevensko in zimsko modo v toliki meri, da si domala ni misliti elegantne obleke, plašča ali kostuma brez originalne krznene opreme. Naša slika predstavlja par apartnih modelov najnovejše linije, pri katerih tvori krzno vrlo bistven sestavni del zadavnega oblačila.

Bogata garniranja omogočajo, da se tudi stara, že obrabljena krzna uporabijo na ta način, da se poškodovana mesta izrežejo in da se ostalo krzno porabi za garniranje. Ako je torej tvoj krzneni plašč (ali jopica itd.) obrabljen, ponošen ali poškodovan, ga razreži in imela boš dovolj krznene materiala za poljubno garniranje na novih komadih svoje jevske in zimske garderobe. — Zdaj pa k slikam! Prva

Na jesenskem izprehodu

dva modela predložita originalen plašč (v pogledu od spred in zad). Ima lepo bluzasto obliko prihajajoče mode, širok pas, ovratnik moške fasona ter manšete, opremljene s krznom. Izgotovljen je iz ne preveč temnega materiala, torej v beže ali nekako srednje pešene barve. Garniran pa je s temnim krznom, s čemer je dosežen fin novovrsten kontrast. Krzno naj bo nutrija ali njegov nadomestek; nutritte, odnosno biberette. Blago pa seveda ne sme biti premočno, da v pasu ne učinkuje preveč neokretno. — Svojevrstni po krzneni opremi je kostum, skiciran na poslednjem mestu. Naravno ima tudi ta bluzasto obliko in je lahko izgotovljen iz ripsa ali velurja. V ostalem skica jasno predločuje, kaj se garnira s krznom. Nič manj originalna ni krznena garnitura na obleki, ki jo predločuje sedeča figura. To je obleka v načinu plašča, preoblečena nad spodnjo obleko iz živobarvnega materiala (desiniranega kineškega ali maroškega krepa). V tažli je ta model nekoliko zožen, s čemer je dosežen bluzasti učinek. Spodnji rob tega oblačila je opremljen s krznom, pri čemer pa je pripomniti, da mora krzno biti zelo lahko, da obleka ne postane pretežka. — Naj zaenkrat samo ti primeri potrdijo vsestranska modna sporočila, da bodo bogata krznena garniranja letos obvladala zimsko modo!

Jopič iz velurja

Garniranje ovratnega izreza

se bo pri novih franžastih večernih oblekah izkazalo kot neobhodno potrebno, ker franže razširjajo spodnjo partijo in bi povzročile ramena utegnili izgledati preveč ozko. Zatorej se letos ovratni izrezi adjustirajo s tilom ali kopreno iz gaze, ki se ovije kakor boa ter izginja v izrezu, ker je pritrjena na znotranji strani. To novovrstno garniranje, ki se mora po barvi primerno skladati z obleko, je mnogo bolj laskavo, kakor lanski šali iz tila, ki so se vili okrog vratu.

Bogato okrasje na roki

je letos priljubljeno, četudi se pretežno nosijo nepristni kamni in biseri. Praviloma izbirajo dame številne, po možnosti svojevrsne obroče in veržice, ki se do celia razlikujejo druga od druge, a se skupno nosijo na levi roki. Vrlo elegantno seveda učinkujejo zapetne veržice, ki so sestavljene iz različnih polžastih kamnov (chrysoptera, topas in lapislazuli) s čemer ustrezajo pestrosti mode. Posebno na dolgorokavnih oblekah se te veržice in obroči obnašajo odlično ter primeroma usposablajo elegantno popoldansko obleko tudi za večer in za gledališče — kakor to predločuje naša skica. Tako okrasje se najbolje odraža na črnem materialu, a tudi temnozeleno, mornarsko modro in globoko lila-sta barva dajejo dobro o-novo.

sajena in nedostopna. Z bledim obrazom zavrača vsak poizkus zblizanja. Niti iz tega si ne stori nič, da ji lahko ta ali drugi očita neuljudnost. Izkušnja, pokazati vsaj enkrat vso svojo premoč nad moških spolom, je prevelika. Da, trdno sem prepričan o tem, da se imajo deklice zahvaliti za sloves svoje neprijaznosti le okoliščini, da so se jim približevali samo snubači iz nižjih staležev. Časi so pač prinesli s seboj to, da so gmotno dobro stoječi v manjšini. In čudovito je, kako dobro so poučene naše deklice o vseh razmerah: one vedo, da morajo biti v slovi »najmanjši koč« salon in soba za kajenje, kopalnica in soba za služinčad, in da stane to mnogo mnogo denarja. —

«Naravni dečko» se je naveličal govoriti in je umolknil. Tedaj je zadonelo od dekliske mize sem ostro kakor nož:

«In možki? Zakaj se ženijo z nami?»
«Ker je tudi za moške ljubezen odpravljena,» se je glasil nemudni odgovor. «Ako možki ljubijo, ljubijo iz čistilepja, neudarnosti, udobnosti, domišljivosti, obupa, nikoli pa ne iz ljubezni same. Oni se ženijo, ker jih ljubezen do zakonske žene ohranja, ljubezen do ženske pa stara.» —
Poštni sel je prinesel mlademu bankirju brzojavko. «Naravni dečko» je uporabil priliko in se poslovil.
«To je norec!» so unisono vzklili zakonski možje in očetje, ko se je toliko oddaljil, da ni več mogel slišati.
«Neverjetno, na kakšne ljudi naletimo polet!» je vz hnila bankirka.
«Pravzaprav smo jim v velegorju vedno izpostavljeni, je pripomnila industrijka, «Drugo leto pojdemo v Marianske Lazni.»
Za deklisko mizo je bilo vse tiho.

NAZNANILO PRESELITVE.

Naznanjam cenjenim damam, da sem preselila svoj

MODNI ATELJE GOLI

iz Levčeve ulice št. 9 Pred Skofijo št. 21 poleg magistrata ter se cenj. damam najtopleje priporočam.

JULIJA GOLI-SMRDELJ.

Radio

Izveček iz večernih programov

DUNAJ (531 m 7 KW), BERLIN (504 m 10 KW), LIPSKO (452 m 9 KW), FRANKFURT (470 m 10 KW), MONAKOVO (485 m 10 KW), RIM (425 m 12 KW), PRAGA (368 m 5 KW), BRNO (521 m 2.4 KW).

Nedelja, 19. IX.

DUNAJ 19.30: Wagner: »Večni mornar«. Opera v 3 dejanjih.
BERLIN 20.30: Zabaven večer.
22.30: Plesna godba.
LIPSKO: 19.45: Pesmi s komornim orkestrom.
21: Operete, moderni plesi, plesna godba.
FRANKFURT 20.30: Češka komorna glasba.
22.30: Plesna godba iz Berlina.
MONAKOVO 20: Občutja: Mračno, heroično, veselo. (Orkester in solisti.)
RIM 21.25: Mascagni: Odlomki iz operete »Si«.
PRAGA 20.02: Orkestralni koncert, petje, recitacije.
21.30: Lahka glasba.
BRNO 20: Koncert pevskega društva moravskih učiteljev.
20.30: Viktor Dyk: »Das Trauergastmahl«. Drama v 1 dejanju.

Ponedeljek, 20. IX.

DUNAJ 20: Koncertna akademija. (Bee-thoven) — 1. Sonate pathétique, c-mol. 2. »Na daljno ljubico.« (Venček pesmi.) — 3. Godalni kvartet, f - dur.
BERLIN 20.30: Komorna glasba za pihala.
21.30: Sodobna lirika.
22.30: Plesna godba.
LIPSKO 19.45: O nemški narodni umetnosti; nato plesna godba.
FRANKFURT 20.15: »Gespenstersonate.« (Strindberg.)
21.15: Večer sonat.
MONAKOVO 20.35: Produkcija na harmoniju; bariton.
RIM 21.25: Proslava narodnega praznika Odlomki iz Verdijeve opere »Lombardi na prvi križarski vojski«.
PRAGA 20: Večerni koncert, noto recitacije.
21: Orkestralni koncert.
BRNO 19: Koncert Moravskega kvarteta.
20.30: Vesele pesmi.

Torek, 21. IX.

DUNAJ 20: O življenju nemških »Land-knechtov«.
21.20: Produkcija lahke dunajske glasbe.
BERLIN 20: Mozart: »Čarobna piščala«. Opera v dveh dejanjih.
LIPSKO 19.45: Simfoničen koncert.
22: Plesna godba.
FRANKFURT 19.30: Smetana: »Prodana nevesta«. Opera v treh dejanjih.
MONAKOVO 19: Weber: »Carostrelec«. Opera v treh dejanjih.
RIM 21.25: Vokalni in instrumentalni koncert.
PRAGA 19: Prenos iz narodnega gledališča v Pragi.
BRNO 19: Orkestralni koncert.
21: Koncert volške kapele.

Sreda, 22. IX.

DUNAJ 20: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 1. Mozart: Simfonija es - dur. — 2. Grieg: Klavirski koncert a - mol. 3. Delius: In a summer garden (poem). — 4. Weber: Uvertura iz Euryantke. Sledi lahka večerna glasba.

BERLIN 20.30: 200 let orkestra. IV. večer: Haydn.

22.30: Plesna godba.
LIPSKO: 19.45: Proslava 100letnice smrti Petra Hebelja.
22: »Funkrettl«.
FRANKFURT 20.15: Leo Fall: Madame Pompadour. Opereta v treh dejanjih.
MONAKOVO 20.20: Proslava 100letnice smrti Petra Hebelja. (Citiranje iz njegovih pisem in pesmi.)
21: Pesmi s kitaro iz sedmih stoletij.
RIM 21.25: Simfoničen in vokalni koncert.
PRAGA 20: Orkestralni koncert in petje, nato recitacije.
21.35: Koncert lahke glasbe.
BRNO 19: Orkestralni koncert.
20: Violinski koncert in petje.

Četrtek, 23. IX.

DUNAJ 19.30: Smetana: »Prodana nevesta«. Komedična opera v treh dejanjih.
BERLIN 20.30: Leo Tolstoj.
21.30: Pesem (Drugi večer.)
22.30: Plesna godba.
LIPSKO 19.45: Die Welt des Scheins.
FRANKFURT 20.15: Citiranje iz Reuterja.
21.15: Jazz - band, prirojen po Hindemithu.
22.30: Plesna godba iz Berlina.
MONAKOVO 20: Simfoničen koncert.
22: Večer lahke glasbe.
RIM 21.15: Bellini: Odlomki iz operete »E arrivato l' Ambasciatore«.
PRAGA 19.45: Predavanje o glasbi.
20: Orkestralni koncert.
BRNO 19: Dve enodeljanki Karla Legerja: 1. »Iluzija«. 2. »V sponah«.
21: Koncert vojaške kapele.

Petek, 24. IX.

DUNAJ 20: Zabaven večer.
BERLIN 20: Tolstoj: »Moč teme«. Drama v 4 dejanjih.
22.30: Plesna godba.
LIPSKO 19.45: »Ifigenije na Ovidi«. Od Richarda Wagnerja predelana Gluckova opera v 3 dejanjih.
FRANKFURT 20.30: Koncertni večer.
MONAKOVO 19.15: Koncert radiofonskega trila.
20.35: Produkcija Berberjevega godalnega kvarteta.
RIM 21.25: Vokalni in instrumentalni koncert.
PRAGA 20: Chopinov večer.
BRNO 20: Koncert brnskega pevskega društva Foerster.

Sobota, 25. IX.

DUNAJ 19.45: Kálmán: »Bajadera«. Opereta v treh dejanjih.
Sledi jazz iz hotela Bristol.
BERLIN 20.30: Pisan večer.
22.30: Plesna godba.
LIPSKO 19.45: Koncert: Nemški mojstri 17. stoletja.
21: Moderne operete.
FRANKFURT 20.15: Zabaven večer. (Orkester in solisti.) — Reprija akustične drame »Radio - profesor«.
22.30: Plesna godba iz Berlina.
MONAKOVO 19.45: Oktoberski praznik.
22.45: Plesna godba.
RIM 21.15: Večer lahke glasbe.
PRAGA 20: Zabaven večer.
BRNO 19.15: Foerster: »Nepremagani«. Opera v 4 dejanjih. (Iz brnskega narodnega gledališča.)

Tako čisto

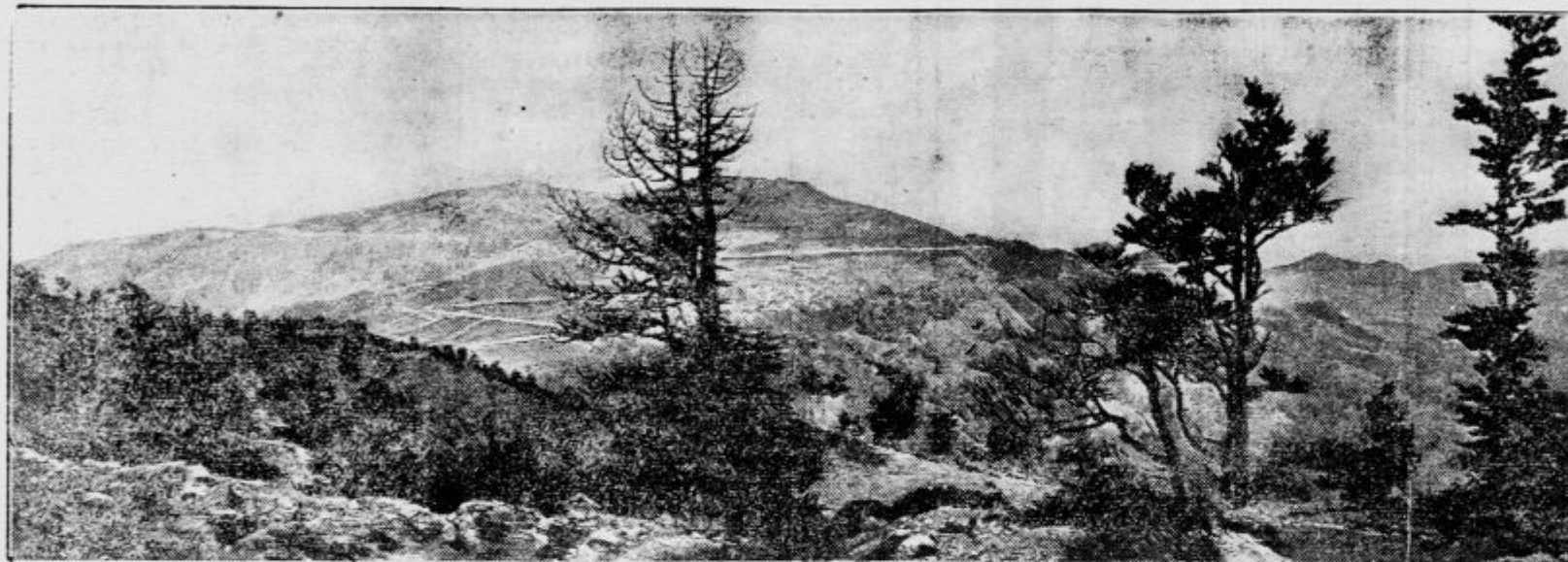
in blago, da ga brez škode stalno prenese tudi najnežnejša koža

ELIDA

IDEAL-MILO

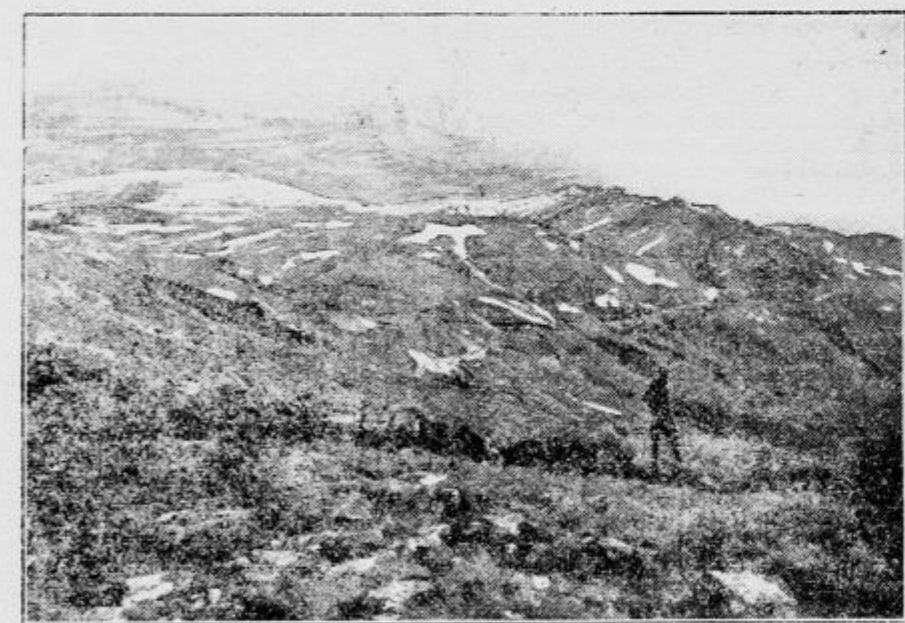
Temeljito parfumirano

Dve zgodovinski obletnici največjega srbskega junaštva

Pogled na planine
Dobro polje in Ve-
trenik

Na levi vrh, imenovan Pi-
ramida. Odtod so se razte-
zale bolgarske pozicije na
desno po robu med Pirami-
do in severno Kotko (1850
metrov), ki je skrita za
južno Kotko in se na sliki
vidi za suhim drevesom —
Dalje proti vzhodu leži vi-
soka planota Kravica. Za
skupino dreves je na levi
predel Ohle Čuke, na des-
ni pa Vetrenik.

Kajmakčalanski masiv

Slika s pozicij nad Batacinom. Na zasneženem vrhu (2519 m) so Bolgari zgradili fort
Boris. Na desni vrh Kočobeg (2421 m), med njima pa soteska Bistrica. Za vrhovi na
desnem robu slike je soteska Bele vode, ki loči Kajmakčalan od planine Sokol.

Planina Sokol

Pogled z višin pod Dobrim poljem, gledano proti severozapadu. Na sredi vrh Sokola
(1825 m). Srbski častnik gleda proti K. makčalanu.

V decembru leta 1915, po strahotni
katastrofi Srbije in še strahotnejši ka-
tastrofi srbske vojske v zasneženih go-
rah Albanije, je avstrijsko - nemško -
bolgarsko vojno poveljstvo oznanilo,
da je vsa Srbija zavzeta po vojnih si-
lah centralnih držav in da srbska ar-
mada ne eksistira več. V Sofiji so vi-
hrale zastave, Dunaj se je veselil, ker
je smatral, da je na cilju, ki si ga je
postavil še pred 28. junijem l. 1914.

Ali — srbska armada ni bila uniče-
na. Zbirala se je na Krfu, tam daleč na
morju, celila si rane in se pripravljala.
Prišlo je poletje l. 1916. in tehtnica se
je začela nagibati na drugo stran.

Z ruskih ravnin so prišle vesele no-
vice. Ruske armade so se obnovile,
orožna in municijska skladišča so se
znova napolnila in v juniju je general

Brusilov presenetil ves svet s svojimi
silnimi zmagami. Avstrijska fronta pri
Lucku je zevala z globoko vrzeljo, v
katero so drle kozaske trume, stotisoči
Avstrijcev so zopet romali v rusko vjet-
ništvo in šele ogromne nemške čete, ki
so morale prihiti na pomoč, so pre-
prečile popoln polom črnozlate vojske.

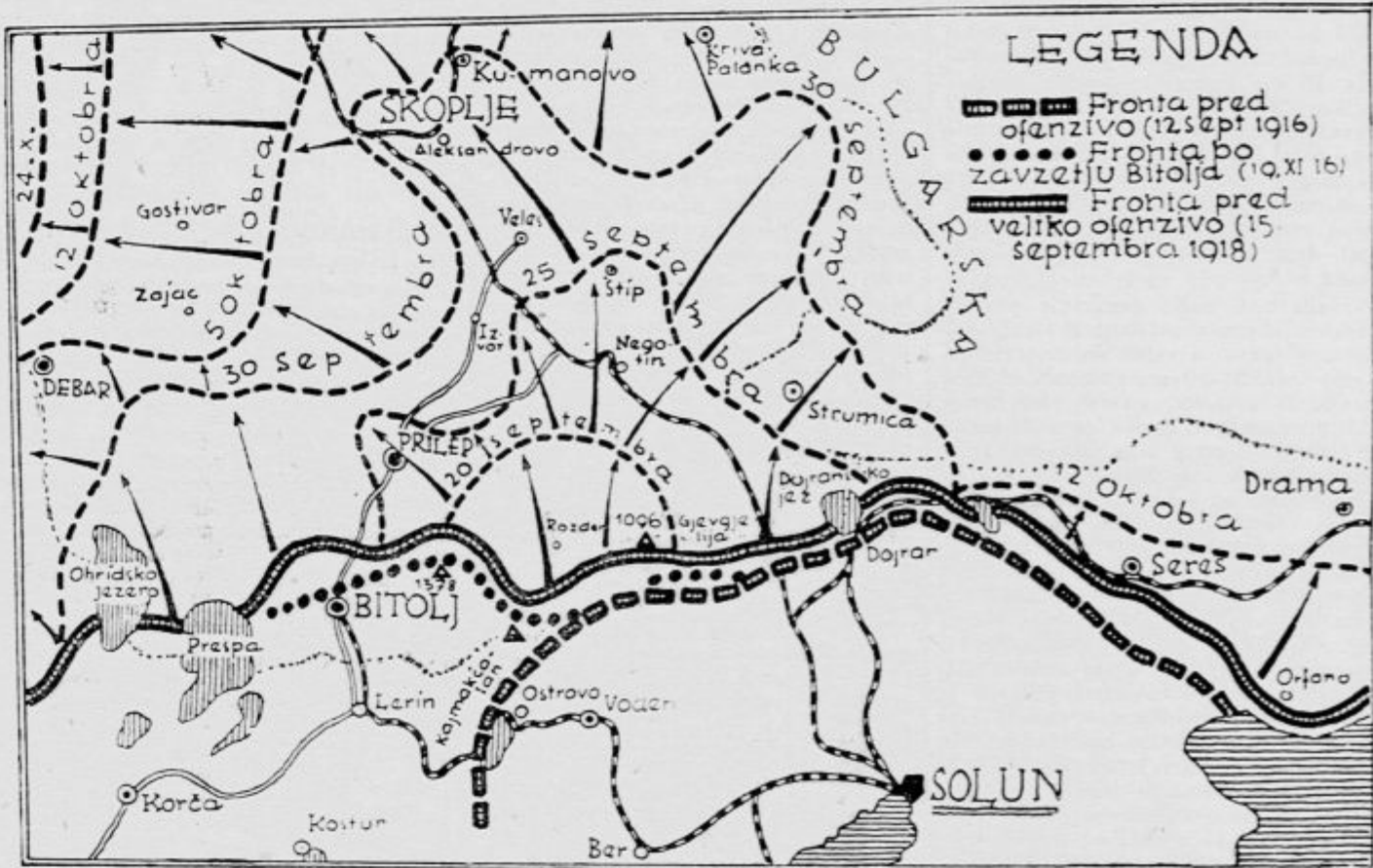
Ruski uspeh je potegnil za seboj
Rumunijo, da je napovedala vojno Av-
striji. Neposredno sosedstvo Srbije je
postalo bojno pozorišče.

Takrat se je nenadoma pojavila zo-
pet srbska vojska. Pojavila se je na
obrežju onega Belega morja, h katere-
mu so nekdanj stremele bojne trume
starih Slovencev, v Solunu, in kmalu so
se srbski bajoneti zasvetili pred bol-
garskimi in nemškimi pozicijami v ma-
kedonskih gorah.

V septembru l. 1916 je bil začetek.
Bojni uspehi onega meseca niso odlo-
čili vojne: Srbi so se vrgli na višine, ki
so obvladovale situacijo okrog Ostrov-
skega jezera, osvojili si v strašnih bo-
jih planine, katerih središče tvori Kaj-
makčalan, gora, visoka s svojim naj-
višjim vrhom 2517 m, in drli preko njih
dalje... Dalje, preko planin, tod je vo-
dila pot v domovino. In je pričnela
Srbija... Nedorog no bitki na Kajmak-
čalanu, ki je dosegla svoj višek dne
18. septembra, je izdalo srbsko vojno
poveljstvo poročilo ter navedlo areal
površine Srbije, ki se nahaja v njeni
posesti, in naštel število vasi, menda
jih je bilo sedem, ki so osvobodene.
Skromni podatki, ali bil je začetek; to
je bila Srbija, ki je vstajala iz razvalin
znova, to je bila domovina, ki se je ob-
navljala. Kajmakčalan je ostal simbol
obnove, je bil poroštvo obnove.

In obnova je prišla. Kakor je bil
Kajmakčalan prvi dokument obnovlje-
ne srbske voje moči, ki je zgovorneje
nego vse drugo demantiral avstrijsko-
bolgarsko-nemško smrtno oznanilo, ta-
ko je l. 1918. prineslo slaven zaključek
tega dokumenta. Sredi septembra tega
leta so se vrgle divizije srbske in srbsko-
hrvatsko-slovenske na bolgarske
strelske jarke in po strašnih urah usod-
ne preiskušne drle čez Sokol, Dobro-
polje in Vetrenik naprej in pod devizo:
«Zmaga ali smrt!» — zmagale popolno-
ma. Kajmakčalan je začetek tega, kar
je dosegel september l. 1918.; ona ar-
mada, ki je bila po dunajskih, sofijskih
in berlinskih poročilih uničena že leta
1915., je manifestirala svojo nezmag-
ljivo moč l. 1916 in je odločila zaklju-
ček balkanskega dela svetovne vojne v
septembru 1918. Še več, sprožila je
pričetek popolne katastrofe sovražnika
od Balkana do severne Francije.

Junakom Kajmakčalana, Sokola, Do-
bropolja, Vetrenika se spomin ne iz-
briše nikdar

Situacijska karta srbskih bojev v Makedoniji

Spoštovane gospodinje! Pri nakupavanju zahtevajte vedno le našo

„KOLINSKO CIKORIJO“

in gotovo boste dobile izvrsten pridatek, ki daje kavi dober okus, izdatnost in lepo barvo!

Ivan Zorec.

Pisma

I.

Prijatelj moj,

ali veš, da se mi vse misli vračajo v
tisti trenutek, ko se nama je pot morala
razcepiti na dvoje, — ali slutiš, mili moj,
da mi srce hodi za Teboj, le za Teboj?
Danes sem ves dan mislila Nate. Dan
je bil žalosten, otožen, čisto jesenski;
kar odleglo mi je, ko je utonil v zgod-
nji somrak. Stala sem ob oknu in gle-
dala ven. Z vlažnih tal se je začela dvigati
siva, zoprna megla, pa ni nikamor
mogla, obesila se je od obupa na vr-
šičke smrek; ob potu je umiralo zakes-
nelo bolno cvetje.

Bolna cvetka se zdim tudi jaz. Pre-
sajena sem v tujo zemljo in vem, da
bom shirala, tako mi je hudo.

Le spomin Nate, ljubi moj, mi je še
svetel ko kristal. Najine ljubezni se ra-
da in s ponosom spominjam. Zdaj prav
vem, kako je bila lepa in nedolžna —
sam Bog je je moral biti vesel. Zanj
sem Ti neskončno hvaležna, moj ljubi,
moj dragi!

In veš, zakaj sem Ti tudi hvaležna?
Za luč, ki si jo moji duši prižgal z
blagim mirom in modro besedo. Ali še
pomniš, kako si me pokaral, ko sem
bila nekoč malo preporedne volje in
sem dejala, da so najini pogovori pre-
malo zaljubljeni in da bi rada pobegnila
s Teboj kamorkoli, kjer bi se divje, do
bolečine, do blaznosti ljubila vsem na
kljub...? O, jaz dobro pomnim! In
pomnim tudi, kako so Ti zagorele oči
in kako si napel vse moči, da me nisi

vzel kar na mestu... Oh, zakaj, zakaj
nisi tega storil? Ali zato, ker je ljube-
zen, kakor si dejal, pesem in svetost,
ki jo je konec, ko se doseže?

Še neskončno bolj bi Ti bila hvalež-
na, če bi bil tedaj nekoliko menj —
moder... Zdaj bi vsaj vedela, kaj je
pesem in kaj je tista opevana sladkost
ljubezni...

Ko sva se ločila — Bog, ki nama gle-
da v srce, vé, da ločitve nisva bila
kriva midva sama —, sem Ti obljubila
pismo. Pišem Ti že danes, ker Te ne
morem pozabiti.

Tisto otožno slovo me še zdaj boli,
da sem slaba in obnemagujem sama
pred seboj.

Pa kaj naj Ti pišem? Kar zapišem,
je le slaboten odsevek velikega ču-
stva, ki me peče v srcu. Saj mi je še
za to, kar sem mislila, da Ti moram
reči, moč volje premajhna in preuboga.
Drugače bi zakričala na vso moč v to
strašno noč: Pridi — popravi, kar si
zamudil...!

Ali Ti veš vse, tudi tisto, kar izreči
ne znam, in mi verjameš vse, ker si me
poznal in rad imel, ko je prelepa po-
mlad cvela nama obema.

Zelo želim: Da bi Ti bila vsaj blizu
in smela pomagati, če bi Ti življenje
izpodnašalo noge. Po vzdihih bi Ti rada
dušo dajala, po kapljah kri Zate preli-
vala, z ljubeznijo, ki ji ni mej, bi si
znova srce Tvoje pridobivala...

Ali bi še mogla, še smela —?
Oh, meni je težko, meni je hudo —
Mož, ki so mi ga naprtili, ni mož, ni
poštenjak... In prazen je in plitev je,
da ni besedi za to... Še huje je to, da
nikoli ne bom — mati.

Ali zdaj veš, kako mi je...?

Zdrav bodi in življenja vesel!

Se zmerom Te ljubi

Zora.

II.

O Zora,

zakaj se trpinčiš? Zakaj se loviš za sa-
njami in obešaš na zvezde, ki jih doseči
ne moreš, ne smeš?

Močna bodi, ne omaguj, spominjaj se
le prijetnega in živi po vesti in dolž-
nosti! Kar je bilo in kar ni bilo, še mi-
ljoninka ni v večnosti... In delaj kaj!
Iz bredelja rastejo le greh in zmote.

To je nauk, ki Ti ga dajem in ki mi
ga narekuje vest — ali me razumeš? —
vest in pa čist spomin na najino ljube-
zen.

Pismo, ki si mi ga pisala, je pozdrav
iz lepih časov in kakor solnčni žarek v
težki mrak... Mračna tiho samote
me duši in še preveč spominja jasnih
dni, ko je bilo vse v cvetju in veselju,
vse v zdravju in mladosti.

In tedaj, o Zora, si mi zmerom bila
lepa pesem, ki mi še zdaj odmeva v
srcu.

Spomin nanjo je zdaj vsa sreča v
mojem srcu, druge zame ni več in je
nikoli ne bo več.

Slab, bolan sem in ubog in sojeno mi
je, da mi še kosti ne bodo trohnele
tam, kjer mi dan in noč koleduje do-
motožna misel.

O, ko bi mogel obrniti dejanje in
čas —!

Bodi mirna in pomni, da sem Ti zelo
hvaležen za vsak trenutek hvaležnosti,
ki mi po Tvojih ljubih besedah sega v
srce in spomin.

Kako lepo si povedala, česa bi bila

zmožna Tvoja velika ljubezen! A naj
Ti precej povem, da sem srečen, ker
me glede tega ne teži greh. Zakaj tisto
bi bilo greh, a Ti se igraš z njim,
ker ga nimaš na vesti in ker se dolgo-
časiš...

Včasih si me vpraševala, kaj je lju-
bezen. Tačas najbrž nisem znal pove-
dati. Kako bi bil vedel? Povej, če mo-
reš, povej, kaj je mraz, kaj toplota, kaj
lepota. Vidiš, ne moreš. Danes vem,
zdaj Ti povem:

Ljubezen je nevidna poslanka božja,
ljubezen je svetost in sladki vir živ-
ljenja, je skrivnost, ki je oči ne vidi-
jo in ki jo samo duša, čista duša čuti...
In močna je kakor smrt sama, a kadar
je najmočnejša, jo plaši in moti spomin
minljivosti. To je nemara kazen za
sladkost, ki nam jo deli v svoji kratki
pomladi.

Kazen je moj delež, ker mi je bila v
preveliko sladkost.

Mir in srečo Ti želi

Br.

III.

Dragi,

zakaj se umikaš? O vsem pišeš, kar
sem najbolj podčrta, prezreš in za-
molčiš! Ne muči me, na kolenih Te ro-
tim!

V mislih sem bila že vsa pri Tebi,
ker si uslišal moj klic — ná, pa mi pod-
stavljaš nogo in nočeš do mene! Kako
sem se veselila na tiho in samotno,
ki mi bo dala Tebe in razodela svetost
skrivnosti, pa se je izkazalo, da si me
obsodil!

Dragi, vse misli Te iščejo, kakor po-
božna molitev drhtijo in kakor zlat dež
rosijo Nate! Tesno ob Tebi so, bolj

nego zrak, ki ga dihaš... Postoj, dra-
gi! Ali ne slišiš, kako se Ti plaho bli-
žajo še in še, ne čutiš, kako Te milujejo
in objemajo...? Misli in želje se zlivajo
v eno: o, drži me, da ne omahnem ob
potu v pogubo in sramoto sebi in Tebi
in vsem!

Ali me razumeš vsaj zdaj?
Misel Nate mi je neprestani sen, ka-
kor iskra, ki mi svetlika v mraku grde
noči... Ta iskra me vabi, mi lajša živ-
ljenje in obeta bližnjo srečo... Včasih
mi je ves svet v samih iskrach... A jaz
koprim le po eni, le po tisti, ki pomeni
Tebe in ki so zanj odprta na vse ste-
žaje vrata srca...

Pridi, odreši me, drugače boš kriv
velike nesreče in grdega greha...!

Na pomagaj kliče

Zora.

IV.

Ubožica,

jutri pridem. Bog mi daj poguma in
moči, da bi ti vrnil mir srca in dušo
opranih bolnih misli...! Vsega sem kriv
jaz, ker sem Te preveč povzdigoval in
prerad imel. Greh, kolikor je Tvoj, naj
pride nadme... Odpusti nerodnemu
Br.!

Velika izbira iopičev, pelerin

ravnokar došla

Jos. Rojina

Ljubljana, Aleksandrova c. 3.

Starši! Preskrbite

otrokom **OBUTEV** za **JESEN** in **ZIMO!**

Tvrdba „PEKO“ bo od 20. do 30. t. m.

globoko zn žala ceno otroški obutvi.

ALEKSANDROVA CESTA 1.

BREG ŠTEV. 9.

Direkcija resavskih rudnikov
NIKOLA B. JOCIĆ I SIN, Beograd,
Krunska 32a, potrebuje za svoj rudnik
„RESAVA“ v Barah

20 rudarjev

in

30 tekačev

vse samci. Na rudniku je okoli 600
delavcev, med njimi dosti Slovencev.

Mehanik

za montiranje in vseh vrst popravila
osebni in tovorni avtomobilov.
popravila k temu spadajoče
razsvetljave, magnetov itd.

se takoj sprejme.

Samo prvovrstne moči
naj se predstavijo pri
ravnatelju **M. Rozman,**
Z dani most.

Dolgo obsoječa, velika vrsta manufakturne stroje v Zagrebu
z več tovarniškimi skladišči

išče

prvovrstnega VODJO prodaje

ki je popolnoma verziran v bombažni in volneni stroki za
celokupni promet z odjemalci in za nadzorstvo nad potniki

Ponudbe se naj pošle na **Publitas d. d.,** Zagreb,
Gundulićeva ulica 11, pod „Za 9532“

Pozor!

Ako nočeš zopet imeti veselje s svojo
obleko, dasiravno ni nova, potem jo daj
nemudoma kemično čistiti in likati pri tvrdki

JOSIP REICH,

Ljubljana, tovarna Poljansk nasip 4-6.

Postrežba točna.

Cene solidne

Oglejte si naše izložbe za jesen.

Damski velur plašči iz čiste volne v vseh

modernih barvah od Din 550 - naprej

Grčar & Mejac

samo

Selenburgova ulica, šte. 3.

Najsoočnejša ter znano najcenejša
moška in damska konfekcija.

ev. št.
F. B. L.,
ika cesta 1

Prodaja na obroke. — Črniki franko „TRIBUNA“
ovarna dvo-koles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlov

Pohištvo

elegantno v formi
najfinejše v kvaliteti
zmerno v ceni
priporoča

A. AMANN, Tržič,
tovarna pohištva.

Javna dražba.

V nedeljo 26. septembra 1926. ob
11. uri dop. se vrši javna dražba na em-
nine lesnega skladišča s pisarno in lopo
na prostoru odsotnega Jakoba Siebirja
v Zg. Domžalah št. 110.

Najemna doba traja 3 leta in je oboje-
stransko dovočena 3 mesečna odpoved.
Domžale 10. septembra 1926.

6545 a

**Pasta, ki jo izključno
uporablja elegantni svet**

Brill

Prekosi vsak drugi podobni
proizvod s svojim sijajem. Za-
htevajte povsod svetovnega slo-
vesa pasto

BRILL

in vztrajajte na tem, da vam
da o samo

BRILL

Za očičenje obutve je potreb-
na najmanjša količina BRILLA.
Ve pozabite, da je ena škatla
BRILA vredna in traja kakor
tri škatle podobnih proizvodov.

Kemična tvornica BRILL a. d., Beograd.